

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Budzetine įstaiga, A Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius, tel. 8 70662008, el. p. aaa@aaa.am.lt, <http://gmita.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre. Kodas 188784898

UAB „GJ Magma“ 2018-09-²⁴ Nr. (30.2)-A4-⁴⁸⁹²
AB „Palemono keramikos gamykla“ I 2018-09-14 Nr. 266
Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijai
Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie
Sveikatos apsaugos ministerijos Kauno
departamentui
Kauno apskrities priešgairinei gelbėjimo
valdybai
Kultūros paveldo departamento prie Kultūros
ministerijos Kauno teritoriniam padaliniiui

Kopija
Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos
ministerijos

ATRANKOS IŠVADA DĖL IŠTEKLIŲ GAVYBOS KERTUPIO II MOLIO TELKINIO NAUJUOSE (PRAPLEČIAMUOSE) PLOTUOSE POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

**1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (juridinio asmens pavadinimas, fizinis
asmuo, adresas, tel.).**

AB „Palemono keramikos gamykla“, Pamario g. 1, LT-52265, Kaunas, tel. 8 37 373553,
el. p. info@palemonokeramika.lt

**2. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas (juridinio asmens pavadinimas,
fizinis asmuo, adresas, tel.).**

UAB <<GJ Magma>>. Vaiveučio g. 18, LT-08402, Vilnius, Lietuva, įmonės kodas
121428749, leidimo tirti žemės gelmes Nr. 82, tel. 8-5-2318178, faks. 8-5-2784455, el. pašto
adresas – gjmagma@gmail.com, int. svetainė www.gjmagma.lt. Kontaktiniai asmenys:
inžinierius – ekologas Edvardas Grecius.

**3. Planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo atlikimo
teisintis pagrindas pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio
aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 2 dalį, nurodant šio įstatymo 2 priedo punktą (-
us).**

Atranka atliekama, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Planuojamos ūkinės veiklos
poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 14 punktu – į Planuojamos ūkinės veiklos, kurios
poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąrašą ar į Planuojamos ūkinės veiklos, kuriai
turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašą įrašytos planuojamos
ūkinės veiklos keitimas ar išplėtimas, įskaitant esamų statinių rekonstravimą, gamybos proceso ir
technologinės įrangos modernizavimą ar keitimą, gamybos būdo, produkcijos kiekio (masto) ar
rūšies pakeitimą, naujų technologijų įdiegimą, kai planuojamos ūkinės veiklos keitimas ar
išplėtimas gali daryti neigiamą poveikį aplinkai, išskyrus šio įstatymo 1 priedo 10 punkte
nurodytus atvejus. Išteklių gavyba numatoma naujuose (praplečiamuose) plotuose.

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta.

Planuojami naudoti (praplėsti) Kertupio II molio telkinio nauji plotai yra Kauno apskrityje, Kaišiadorių rajono savivaldybės vakariniame pakraštyje, nuo Kaišiadorių miesto centrinio pašto nutolę 21,5 km į vakarus, nuo Kauno miesto centrinio pašto 13,9 km į šiaurės rytus, Rumšiškių seniūnijoje, Karčiupio kaime. Nagrinėjamų plotų centro koordinatės LKS-94 yra 12,66 ha ploto – 6086181 m (X) ir 508002 m (Y), 0,84 ha ploto – 6086013 m (X) ir 508379 m (Y). Išteklių gavyba bendrai sudaro apie 13,5 ha plotą.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas.

Planuojamuose naudoti (praplėsti) Kertupio II molio telkinio naujuose plotuose detaliam išžvalgyti ištekliams patvirtinti Lietuvos geologijos tarnybos Valstybinės naudingųjų iškasenų išteklių komisijos posėdžio 1998 m. sausio 30 d. protokolu Nr. 2 (76) ir Lietuvos geologijos tarnybos Žemės gelmių išteklių aprobavimo komisijos posėdžio 2006 m. balandžio 28 d. protokolu Nr. 4-9 (244) (3 – 4 priedai). Ankstesniais metais molio ištekliams buvo patvirtinti 12 ha plote (341 tūkst. m³). Vėliau, sumažinus magistralinio dujotiekio apsaugos zoną, likusioje juostoje taip pat buvo patvirtinti molio ištekliams ir įtraukti į Žemės gelmių registrą. Detaliam 2006 metais išžvalgyti ištekliams apima kiek didesnį plotą nei esantį planuojamame plote (į planuojamą teritoriją neįtraukti šiauriau dujotiekio linijos esantys plotai). Planuojamame praplėsti 12,66 ha plote patvirtinta 358 tūkst. m³, o 0,84 ha plote tūkst. m³ – 56 tūkst. m³, bendrai visame 13,5 ha plote – 414 tūkst. m³ molio išteklių. Bendras apskaičiuotas dangos gruntų kiekis (kartu su dirvožemiu) telkinio naujuose plotuose sudaro 337 tūkst. m³.

Planuojami naudoti Kertupio II molio telkinio nauji plotai patenka į du Lietuvos Respublikai priklausančius miškų ūkio paskirties žemės sklypus (Kadastriniai žemės skl. Nr. 4950/0007:195, 4950/0006:453), kuriuos patikėjimo teise valdo VĮ „Valstybinių miškų urėdija“. Taip pat nedidelė nagrinėjamo ploto dalis patenka į valstybinę žemę, kurioje nėra suformuoto žemės sklypo. Gavus Lietuvos geologijos tarnybos prie AM leidimą telkinio naujų plotų naudojimui, žemės gelmių išteklių naudojimo plano rengimo metu, planuojama naudoti teritorija bus atskirta (atidalinta) nuo miškų ūkio paskirties žemės sklypų. Planuojamuose naudoti plotuose naujai suformuotiems žemės sklypams bus nustatyta kita naudojimo paskirtis kasybos laikotarpiui, numatant naudojimo būdą naudingųjų iškasenų teritorijos. Atidalintose žemės sklypų dalyse bus palikta esama miškų ūkio paskirtis.

Žaliavą iš telkinio naujų plotų ir toliau planuojama išvežti tais pačiais keliais kaip ir iš šiuo metu baigiamo naudoti ploto. Pradžioje sunkvežimiai judės vietinės reikšmės (Iv kategorijos) asfaltuotu keliu link magistralinio kelio Vilnius – Kaunas – Klaipėda (Nr. A1). Visa žaliava iš planuojamų praplėsti molio telkinio naujų plotų bus vežama į perdirbimo gamyklą esančią Kauno miesto savivaldybėje, Pamario g. 1. Bendras žaliavos transportavimo atstumas skaičiavimuose priimamas 8 km. Visa žaliava ir toliau bus gabenama viešo naudojimo keliais, kuriuose nėra jokių apribojimų sunkiajam transportui. Prieš pradėdant molio kasybą žaliavai iš išvežti bus nutiestas vienos krypties kelias iš surenkamųjų gelžbetoninių plokščių, kad sunkvežimiai neklimptų karjere. Karjero vidaus keliai turės atitikti kelių techninio reglamento KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“ ūkių vidaus kelių IIIv kategorijos reikalavimus. Kitokie inžineriniai tinklai nėra reikalingi karjere. (*Poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) Atrankos informacijos II skyriaus 4 punktas*).

Molio gavybai bus naudojamas visame pasaulyje plačiai paplitęs ekskavacijos būdas, o gruntai pervežami automobiliais. Per metus planuojama iškasti apie 15 tūkst. m³ molio išteklių, o nedidelė dalis apie 1,5 tūkst. m³ (apie 10 %) telkinio dangoje esančio smėlio planuojama panaudoti molio liesinimui. Kasyba karjere bus vykdoma šiltuoju metų laiku (apie 9 mėn., skaičiavimuose priimamos 173 darbo pamainos).

Nuodangos darbuose pakraunant dirvožemį iš sąvartų į sunkvežimius, nuimant dangos gruntuos bei kasant naudingąjį molio klodą bus naudojamas ilgagrėblis vikšrinis ekskavatorius EO-5111B (104/140 kW/AG, kaušo talpa 1,25 m³) (8 priedas). Nuimant dirvožemį ir kitus dangos

gruntus, kasybos aikštelės palyginimui, rekultivavimo, kelių tvarkymo ir kituose paviršiaus lyginimo darbuose bus naudojamas buldozeris T-130 (118/160 kW/AG). Dangos gruntų pervežimas karjero viduje bei molio ir smėlio žaliavos transportavimas iki gamyklos bus atliekamas sunkvežimiu MAZ 555131 (140/190 kW/AG, keliamoji galia 12 t). Į planuojamos veiklos skaičiavimus nėra įtraukiami nedidelės apimties darbai kaip surenkamųjų gelžbetonio blokų paklojimas bei kiti smulkūs darbai nežymiai įtakojantys aplinkos taršą.

Telkinio paviršiuje esantis dirvožemis bus nuimamas buldozeriu ir sustumiamas į pylimus pakraščiuose. Iš centrinėje dalyje sustumtų pylimų, dirvožemis bus kasamas ekskavatoriumi ir kraunamas į sunkvežimius, kurie perveš jį į pakraščius arba tiesiai į rekultivuojamas plotus. Nuėmus dirvožemio sluoksnį bus nukasami likę dangos gruntai (smėlis, aleuritas, užterštas karbonatiniais intarpais molis). Šiuos dangos gruntus taip pat planuojama sandėliuoti karjero pakraščiuose arba laikinuose pylimuose karjero viduje, vėliau juos panaudojant rekultivuojant karjerą. Dalis dangoje esančio neužteršto smėlio, apie 10 % priklausomai nuo iškasto metinio molio kiekio, bus panaudojama molio liesinimui. Dangos gruntų nuėmimui kaip visame žaliavos gavybos procese pagrinde bus naudojamas tas pats ekskavatorius ir juos pervežantis sunkvežimis. Visų nuodangos gruntų pylimų vietos bus tiksliai žinomos parengus telkinio naujų (praplėčiamų) plotų naudojimo planą.

Nuėmus dangos gruntus, naudingasis klodas bus kasamas ilgagrėliu ekskavatoriumi ir kraunamas tiesiai į sunkvežimį, kuris perveš molio žaliavą iki gamyklos tolimesnės produkcijos gamybai. Planuojamą 15 tūkst. m³ žaliavos kiekiui pervežti pilnai pakaks vieno vidutinės keliamosios galios sunkvežimio. Taip pat planuojama, kad apie 1500 tūkst. m³ dangoje esančio smėlio bus panaudota molio liesinimui. (*Poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) Atrankos informacijos II skyriaus 5 punktas*).

Telkinio paviršiuje esantis dirvožemio sluoksnis prieš atidengiant klodą bus nuvalomas ir susandėliuojamas pylimuose bei apsėjamas žolių mišiniu. Bendras metinis nuimamo dirvožemio tūris sudarys per 2 tūkst. m³, o dangos gruntų 13,8 tūkst. m³ (2,5 lentelė). Dirvožemio sandėliavimas pylimuose apsaugos jį nuo taršos ir deiliacijos. Tikslios pylimų vietos bus žinomos tik parengus telkinio naudojimo planą. Rekultivuojant iškastą plotą nuimtais dangos gruntais bus nulėkštinti šlaitai, o derlingasis sluoksnis šlaituose aplink susidarysiančius vandens telkinius bus atstatytas.

Vanduo iš susidarysiančių vandens telkinių nebus naudojamas gamybinėms reikmėms, tačiau molio karjere dėl jo paties nelaidumo vandeniui jame kaupsis pagrinde atmosferos kritulių ir gruntinis vanduo. Karjeras bus sausinamas pasinaudojant šiuo metu veikiančiame karjere esančia sausinimo sistema, kuri nutraukia perteklinę drėgmę. Kasant molį pramoninių nuotekų ir vandens teršalų nesusidaro.

Cheminės medžiagos ir toliau nebus naudojamos molio gavybos procese. Tam nėra visiškai jokio poreikio. Dirbant karjerinei technikai susidarys oro tarša, kylanti iš vidaus degimo variklių deginant kurą. Kuro markės bei išmetamų dujų toksiškumas nustatyti automobilių ir kitų savaeigių mechanizmų techninėmis eksploatacijos taisyklėmis. Eksploatacijos eigoje periodiškai turės būti tikrinamas karjero mechanizmų vidaus degimo variklių darbo režimo atitikimas nustatytiems normatyvams (LAND 15-2015). Visi mechanizmai per metus sudegins apie 6,6 t dyzelinio kuro. Metinis išmetamų teršalų kiekis yra nedidelis, lyginant su atliekamomis darbų apimtėmis. Išmetamų dujų kiekis apskaičiuotas pagal Aplinkos ministro 1998-07-13 įsakymu Nr. 125 patvirtintą metodiką. Sudeginus tokį šio kuro kiekį į aplinką per metus pateks 1,74 t teršalų: 1,12 t anglies monoksido, 0,39 t angliavandenilių, 0,18 t azoto junginių, 0,01 t sieros dioksido ir 0,05 t kietųjų dalelių. (*PAV Atrankos informacijos II skyriaus 11 punktas*).

Vykdamas veiklą karjere oro taršos koncentracijos artimiausiose gyvenamosiose teritorijose ir toliau išliks būdingos kaimiškoms vietovėms. Iki šiol veikiančiame karjere ir jam artimoje aplinkoje nėra fiksuota jokių oro taršos viršijimo faktų. Paprastai aplink karjerus oro taršos koncentracijos yra būdingos kaimiškoms vietovėms ir neviršija didžiausių leistinų

koncentracijų. Ši faktą puikiai įrodo ir keletas oro taršos modeliavimo rezultatų kituose karjeruose (Račkūnai, Rūsteikiai, Pašiliai, Petrašiūnai, Čedasai, Kojeliai), kur dirba žymiai didesnis technikos kiekis, gausesni pervežimai, tačiau visais atvejais galutinis rezultatas visada buvo toks pats – visų teršalų koncentracijos pažemio ore ties karjero riba ir palei žaliavos išvežimo žvyrekelius buvo dešimtis ir šimtais kartų mažesnės nei D.I.K.

Eksploatuojant karjerą nebus naudojamos papildomos cheminės medžiagos ir nesusidarys kvapo emisijos. (*PAV Atrankos informacijos II skyriaus 12 punktas*).

Visi telkinyje dirbsiantys taršos šaltiniai ir toliau išliks mobilūs. Jiems dirbant karjere pagrindinis fizikinės taršos šaltinis bus triukšmas. Kitokio poveikio (vibracija, šviesa, šiluma, elektromagnetinė spinduliuotė ir pan.) molio gavybos procesas neturi aplinkai.

Prieš pradėdant vykdyti molio gavybos darbus telkinio naujuose plotuose, palei karjero pakraštį bus formuojami dirvožemio pylimai, kurių aukštis sieks iki 3 m, o plotis sudarys per 11 – 12 m. Pradėjus molio gavybą, triukšmo sklaidą nuo karjero papildomai ribos vidutiniškai apie 2,5 m dangos gruntų gavybos pakopos šlaitais. Visi karjero mechanizmai, vykdant gavybos darbus dirbs karjero dugne už dirvožemio pylimų ir dangos pakopos gavybos šlaito. Visų išvardintų triukšmo barjerų vidutinis bendras aukštis sudarys bent 5 – 6 m.

Papildomai triukšmo sklaidą ribos miško masyvas esantis aplink karjerą. Visi išvardinti barjerai ribos ne tik triukšmo sklaidą bet ir vizualinę taršą asmenims, kuriems karjeras yra nepatrauklus objektas.

Pagal kasybos darbų technologiją, darbai karjere prasideda nuo dirvožemio sluoksnio nuėmimo. Tuo metu darbus atlieka vien tiksliai buldozeris, kuris prie artimiausių sodybų gyvenamosios aplinkos priartės 60 m. Buldozeris nuimantis dirvožemio sluoksnį ties karjero pakraščiu užtruks tiksliai keletą pamainų per visą karjero eksploatacijos laikotarpį. Skaičiavimai rodo, kad buldozeriui nuimant dirvožemį telkinio pakraštyje artimiausių sodybų gyvenamojoje aplinkoje triukšmo lygis sieks iki 53,33 dB(A). Triukšmo skaičiavimai pagal standartą rodo, kad triukšmo lygis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje neviršys leistinos 55 dB(A) triukšmo ribos. Tolimesnius nuodangos nuėmimo ir molio gavybos darbus atliks ekskavatorius ir sunkvežimiai, kurie iki artimiausių sodybų gyvenamosios aplinkos priartės 75 m. Atlikti skaičiavimai pagal standartą rodo, kad artimiausių sodybų gyvenamąją aplinką pasiekiantis triukšmas sieks 46,32 dB(A) ir neviršys HN 33:2011 leidžiamų normų. Atlikti triukšmo sklaidos skaičiavimai pagal standartą LST ISO 9613-2:2004 en rodo, kad Kertupio II molio telkinio naujuose plotuose sklaidžiamas triukšmas neviršys ribų nustatytų higienos normoje. Atlikti standartu numatyti skaičiavimai, netgi prie pačių nepalankiausių sąlygų rodo neaukštą triukšmo lygį, nepavojingą gyventojų sveikatai. Šie skaičiavimai atlikti pagal patį blogiausią scenarijų, kai mechanizmai visą laiką dirba arčiausiai gyvenamosios aplinkos, nors realiai mechanizmai šalia jos dirbs tik labai trumpą laiko tarpą nuimant dangos gruntu. Artimiausių sodybų gyventojai labai silpnai girdės karjere dirbančius kasybos mechanizmus, tačiau pasiekiantis triukšmo lygis neturės tiesioginės neigiamos įtakos jų sveikatai. (*PAV Atrankos informacijos II skyriaus 13 punktas*).

PŪV metu susidariusios atliekos bus tvarkomos pagal Atliekų tvarkymo taisykles, perduodamos pagal sutartis atliekas tvarkančioms įmonėms, kurios yra registruotos atliekų tvarkytojų valstybiniame registre.

Planuojami naudoti (praplėsti) Kertupio II molio telkinio nauji plotai yra Kauno apskrityje. Kaišiadorių rajono savivaldybės vakariniame pakraštyje, nuo Kaišiadorių miesto centrinio pašto nutolę 21,5 km į vakarus, nuo Kauno miesto centrinio pašto 13,9 km į šiaurės rytus, Rumšiškių seniūnijoje, Karčiupio k. plotai patenka į 2 Lietuvos Respublikai priklausančius miškų ūkio paskirties žemės sklypus (Kadastriniai žemės skl. Nr. 4950/0007:195, 4950/0006:453), kuriuos patikėjimo teise valdo VĮ „Valstybinių miškų urėdija“. Taip pat nedidelė nagrinėjamo ploto dalis patenka į valstybinę žemę, kurioje nėra suformuoto žemės sklypo. (*PAV Atrankos informacijos III skyriaus 19 punktas*).

Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane, planuojami naudoti (praplėsti) Kertupio II molio telkinio nauji plotai yra atspindėti kaip kasybos pramonės teritorija. Į Kaišiadorių rajono bendrąjį planą yra įtrauktas 24 ha detaliai ir 4,1 ha parengtiniu detalumu išžvalgytas Kertupio II molio telkinys. Į šį išskirtą bendrajame plane telkinio plotą patenka numatomi įsisavinti plotai. Grafinėje bendrojo plano dalyje, žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinyje, kaip naudingųjų iškasenų teritorija yra pažymėtas tik šiuo metu baigiamo eksploatuoti molio telkinio plotas. Planuojami naudoti (praplėsti) plotai patenka į rajono gamtinio karkaso teritoriją, tačiau pagal Gamtinio karkaso nuostatus nedraudžiama įrengti karjerus šiose teritorijose.

Šiuo metu planuojami naudoti telkinio nauji plotai patenka į miško žemę (priskirta IV ūkinių miškų grupei). Pagal Lietuvos Respublikos Miškų įstatymo (1994 m. lapkričio 22 d. Nr. I-671) II skyriaus, 11 straipsnio, 4 punktą miško žemėje galimas naudingųjų iškasenų eksploatavimo teritorijų formavimas ir naudojimas, kai nėra galimybės šių iškasenų eksploatuoti ne miško žemėje savivaldybės teritorijoje arba kai baigiamas eksploatuoti pradėtas naudoti telkinys ar jo dalis, dėl kurių yra išduotas leidimas naudoti naudingąsias iškasenas. Pagal paskutinius atliktus markšeiderinius apmatavimus įmonei suteiktame kasybos sklype molio išteklių yra likę vos 17 tūkst. m³. T.y. žaliavos pagal metinį poreikį pakaks vos keletui metų. Kadangi dokumentų reikalingų kasybai parengimas ir derinimas valstybinėse institucijose trunka bent 1 – 2 metus, PŪV užsakovas sparčiai ieško naujų plotų (žaliavos šaltinio) įsisavinimui. Taip pat pagal Lietuvos geologijos tarnybos prie AM 2018-05-29 d. raštą Nr. (7)-1.7-2566 Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijoje nėra nenaudojamų molio telkinių. Tad planuojamų naudoti (praplėsti) molio telkinio naujų plotų išteklių įsisavinimas apima abi išimtinės galimybes paminėtas miškų įstatyme, kadangi baigiasi molio išteklių suteiktame įmonei kasybos sklype bei savivaldybės teritorijoje nėra kitų nenaudojamų molio telkinių.

Telkinys yra išsidėstęs miškingoje, neurbanizuotoje vietoje. Artimiausios telkiniui sodybos, esančios Karčiupio kaime nuo planuojamo praplėsti telkinio šiaurės vakarinio pakraščio yra nutolusios atitinkamai 60, 105, 150, 160 m atstumais. Artimiausių sodybų gyvenamoji aplinka (žemės sklypai Kad. Nr. 4950/0007:52, 4950/0007:153) nuo nagrinėjamo ploto yra nutolę 55 m atstumais.

Žaliavą iš telkinio naujų plotų ir toliau planuojama išvežti tais pačiais keliais kaip ir iš šiuo metu baigiamo naudoti ploto. Pradžioje sunkvežimiai judės vietinės reikšmės (IV kategorijos) asfaltuotu keliu link magistralinio kelio Vilnius – Kaunas – Klaipėda (Nr. A1). Visa žaliava iš planuojamų praplėsti molio telkinio naujų plotų bus vežama į perdirbimo gamyklą esančią Kauno miesto savivaldybėje, Pamario g. 1. Visa žaliava ir toliau bus gabenama viešo naudojimo keliais, kuriuose nėra jokių apribojimų sunkiajam transportui. Bendras žaliavos transportavimo atstumas skaičiavimuose priimamas 8 km.

Dalis nagrinėjamo ploto (12,66 ha) patenka į rekreacines teritorijas (XXXIII), kuriose PŪV veikla nėra draudžiama. Vertinama teritorija šiuo metu nėra kuo nors unikali rekreaciniu požiūriu ir nėra intensyviai naudojama rekreaciniais tikslais (nėra stovyklaviečių, poilsiaviečių, pažintinių turistinių takų ir kt.). Baigus naudingųjų išteklių gavybą, telkinio naujuose plotuose susidarys du natūralūs vandens telkiniai. Pabaigus naudingųjų iškasenų gavybą ir rekultivavus karjerą į du natūralius vandens telkinius nulėkštintais šlaitais tik padidės šios vietos rekreacinis potencialas. (*PAV Atrankos informacijos III skyriaus 20 punktas*).

Vertinamas plotas nepatenka į saugomas teritorijas. Planuojamą naudoti 12,66 ha plotą nuo Kauno marių regioninio parko skiria aukštos įtampos elektros linija ir jos apsaugos zona (40 m atstumas), o 0,84 ha plotą nuo parko skiria 15 m pločio miško juosta. Buveinių ir paukščių apsaugai svarbi „Natura 2000“ teritorija Kauno marios nuo planuojamų naudoti plotų yra nutolusios tais pačiais atstumais (ties telkiniu, parko, BAST ir PAST teritorijų ribos sutampa). Planuojant išteklių gavybą Kertupio II molio telkinio naujuose plotuose buvo parengtas ir Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai pateiktas derinimui reikšmingumo įsteigta buveinių ir

paukščių apsaugai svarbiai „Natura 2000“ teritorijai Kauno marios (LTKAU0007, LTKAUB008) nustatymo dokumentas. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie AM 2018-07-13 d. raštu Nr. (4)-V3-1015(7.21) priėmė išvadą, kad vykdant numatytas priemones reikšmingam neigiamam poveikiui išvengti planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas negali daryti reikšmingo neigiamo poveikio „Natura 2000“ teritorijoms ir šiuo atžvilgiu neprivaloma atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo. (PAV Atrankos informacijos III skyriaus 23 punktą).

Pagal Saugomų rūšių informacinės sistemos duomenis nagrinėjamame plote nėra fiksuota jokių saugomų augalų ir gyvūnų rūšių buvimo faktų. Už 65 m į rytus nuo 0,84 ha ploto, dujotiekio apsaugos zonoje, buvo aptiktos akiuotojo satyro (*Lopinga achine*) ir didžiojo auksinuko (*Lycaena dispar*) pavienių individų radavietės. Saugomų drugių rūšys aptiktos arčiau baigiamo eksploatuoti molio telkinio ploto. Pagrindė molio išteklių gavyba bus plečiama kitapus kelio esančiame plote t.y. bus nutolusi 380 m į šiaurės vakarus nuo saugomų drugių radavietės.

Planuojamuose praplėsti Kertupio II molio telkinio naujuose plotuose nėra jokių vandens telkinių įrašytų į LR upių, ežerų ir tvenkinių kadastrą. Artimiausias Karčiupio upelis (LR upių, ežerų ir tvenkinių kadastrė Nr. 10011444) nuo planuojamo naudoti 0,84 ha ploto, kuris prisišlijęs prie veikiančio karjero šiaurinės ribos, arčiausiai prateka už 63 m į pietryčius ir už 845 m į pietus įteka į Nemuną (Kauno HE tvenkinį). Karčiupio upelio vagos ilgis sudaro vos 4,9 km. Pagal paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašą Karčiupio upelio maksimali pakrantės apsaugos juosta siektų iki 25 m, o apsaugos zona lygi apsaugos juostai. Molio naudingųjų iškasenų gavyba ir kitokie darbai ir toliau nebus vykdomi paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostoje ir zonoje. Kertupio II molio telkinys yra išsidėstęs Karčiupio upelio baseine. Visas apylinkių požemis gruntinis vanduo migruoja link upelio ir jame išsikrauna. Eksploatuojant telkinio naujus plotus bendras vandens kiekis patenkantis į Karčiupio upelį ir toliau išliks toks pats. Tik šiuo atveju, vanduo į upelį pateks per karjero nusausinimo sistemą, o ne natūraliai migruojant gruntiniam vandeniui. Molio karjeras yra nelaidus vandeniui dubuo nesusisiekiantis su aplinkiniais vandens telkiniais ir juo labiau su daug žemiau tekančiu Karčiupio upeliu (todėl ir reikalingas karjero sausinimas). Nuo molio telkinio paviršiaus reljefas staigiai pradeda žemėti. Planuojamas praplėsti 12,66 ha plotas, kuriame pagrindė ir bus vykdoma molio gavyba yra išsidėstęs dar aukščiau nei šiuo metu veikiantis karjeras.

Molio karjere dėl jo paties nelaidumo vandeniui pagrindė kaupsis atmosferos kritulių ir gruntinis vanduo. Karjeras bus sausinamas pasinaudojant šiuo metu veikiančiame karjere esančia sistema. Sistema veikia principu, kad visas susikaupęs perteklinis vanduo suteka į pietrytinėje karjero dalyje esančius iškastus baseinus ir iš jų per griovį išteka į Karčiupio upelį. Visas iš karjero ištekantis vanduo yra natūralus, skaidrus, be jokių suspenduotų dalelių ir priemaišų. Dėl iš karjero ištekiančio vandens visiškai nepakis vandens kokybe Karčiupio upelyje. Sausinimo sistemos surinktas vanduo nebus naudojamas jokioms gamybinėms reikmėms į jį nebus išleidžiamos jokios nuotėkos. Veikiančiame karjere esančios sausinimo sistemos įrengimas iki šiol neturėjo jokios įtakos Karčiupio upeliui ir Karčiupio hidrografiniam draustiniui, kuris įsteigtas siekiant išsaugoti nepakeistą Karčiupio upelio, jo intakų hidrografinę sandarą ir gamtinį kraštovaizdžio pobūdį. Sausinimo sistemos veikimo principas ir toliau išliks analogiškas kaip ir šiuo metu veikiančiame karjere. Iš kitapus kelio esančio ploto perteklinį susikaupusį vandenį taip pat planuojama suvesti į esamą nusausinimo sistemą (praplėciamų plotų sausinimo sistema bus suprojektuota rengiant naudojimo planą).

Baigus naudingųjų iškasenų gavybą ir nutraukus karjero sausinimą, planuojamų naudoti plotų vietoje susidarys du švaraus vandens telkiniai. Tikslėni telkinio rekultivavimo sprendiniai bus žinomi parengus telkinio naujų plotų naudojimo planą.

Planuojamuose naudoti plotuose nėra iškastų šachtinių šulinių, išgręžtų artezinių vandens gręžinių (pagal Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos teikiamus duomenis).

Telkinio aplinkoje nėra vandenviečių, o pats telkinys nepatenka į jų apsaugos zonas. Artimiausia Neveronių vandenvietė (Nr. 3973) yra nutolusi už 2,75 km į šiaurės vakarus. (*PAV Atrankos informacijos III skyriaus 25 punktas*).

Artimiausia saugoma kultūros vertybė yra Žiegdrių senovės gyvenvietė (unikalus objekto kodas kultūros vertybių registre – 27067), esanti už 3,25 km į pietvakarius nuo planuojamų naudoti plotų. (*PAV Atrankos informacijos III skyriaus 28 punktas*).

6. Priemonės numatomam reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti arba užkirsti jam kelią.

6.1. Prieš pradėdant vykdyti molio gavybos darbus telkinio naujuose plotuose, palei karjero pakraštį bus formuojami dirvožemio pylimai, kurių aukštis sieks iki 3 m, o plotis sudarys per 11 – 12 m. Pradėjus molio gavybą, triukšmo sklaidą nuo karjero papildomai ribos vidutiniškai apie 2,5 m dangos gruntų gavybos pakopos šlaitais.

6.2. Papildomai triukšmo sklaidą ribos miško masyvas esantis aplink karjerą. Visi išvardinti barjerai ribos ne tik triukšmo sklaidą bet ir vizualinę taršą asmenims, kuriems karjeras yra nepatrauklus objektas.

6.3. Visi karjero mechanizmai, vykdant gavybos darbus dirbs karjero dugne už dirvožemio pylimų ir dangos pakopos gavybos šlaito. Visų išvardintų triukšmo barjerų vidutinis bendras aukštis sudarys bent 5 – 6 m.

6.4. Kasybos technikos gedimo atveju (pvz. trūkus hidraulinio skysčio žarnelei) ar išsiliejus kurui perpylimo metu, užterštas gruntas bus surinktas, užpilamas naftos produktus surišančiu sorbentu, o vėliau perduodamas grunto valymu užsiimančioms įmonėms. Panašiai bus elgiama ir teršalams patekus į vandenį. Į vandenį patekę naftos produktai bus susemti bei atiduoti valymu užsiimančioms specializuotoms įmonėms.

6.5. Telkinys bus eksploatuojamas pagal suderintą ir patvirtintą žemės gelmių naudojimo planą, išeksploatuotų plotų rekultivavimas bus vykdomas etapais, lygiagrečiai eksploatacijai. Išeksploatuoti telkinio nauji plotai bus rekultivuojami į du atskirus (mažesnis 0,84 ha plotas bus prijungtas prie baseino susidarysiančio šiuo metu eksploatuojamame plote) vandens telkinius (vidutiniškai apie 3 m gylio), o neapvandeninta dalis nulėkštinus šlaitus bus apšodinta mišku iš dalies kompensuojant buvusį miškingumą.

6.6. Vykdamas molio išteklių gavybą miškas bus kertamas palaipsniui, o ne visas iš karto. Per metus bus iškertamas plotas reikalingas įvykdyti metinėms gavybos apimtims.

6.7. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už atrankos informacijoje pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtis/nutraukti veiklą.

6.8. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

7. Motyvai, kuriais remtasi priimant atrankos išvadą.

7.1. PŪV – Kertupio II molio telkinio nauji plotai (planuojami praplėsti) Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane, yra atspindėti kaip kasybos pramonės teritorija. Į Kaišiadorių rajono bendrąjį planą yra įtrauktas 24 ha detalai ir 4,1 ha parengtiniu detalumu išžvalgytas Kertupio II molio telkinys. Grafinėje bendrojo plano dalyje, žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinyje, kaip naudingųjų iškasenų teritorija yra pažymėtas tik šiuo metu baigiamo eksploatuoti molio telkinio plotas. Planuojami naudoti telkinio nauji plotai patenka į miško žemę (priskirta IV ūkinių miškų grupei), tačiau PŪV neprieštarauja Lietuvos Respublikos miškų įstatymo II skyriaus, II straipsnio, 4 punkto nuostatoms.

7.2. PŪV nepatenka į saugomas teritorijas. Planuojamą naudoti 12,66 ha plotą nuo Kauno marių regioninio parko skiria aukštos įtampos elektros linija ir jos apsaugos zona (40 m atstumas), o 0,84 ha plotą nuo parko skiria 15 m pločio miško juosta. Buveinių ir paukščių

apsaugai svarbi „Natura 2000“ teritorija Kauno marios nuo planuojamų naudoti plotų yra nutolusios tais pačiais atstumais (ties telkiniu, parko, BAST ir PAST teritorijų ribos sutampa). Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie AM 2018-07-13 d. raštu Nr. (4)-V3-1015(7.21) priėmė išvadą, kad vykdant numatytas priemones reikšmingam neigiamam poveikiui išvengti planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas negali daryti reikšmingo neigiamo poveikio „Natura 2000“ teritorijoms ir šiuo atžvilgiu neprivaloma atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo.

7.3. PŪV teritorijoje ir jos artimoje aplinkoje nėra žinoma jokių istorinių, kultūrinių ar archeologinių vertybių. Artimiausia saugoma kultūros vertybė yra Žiegdrių senovės gyvenvietė (unikalus objekto kodas kultūros vertybių registre – 27067), esanti už 3,25 km į pietvakarius nuo planuojamų naudoti plotų.

7.4. PŪV metu iš mobilių aplinkos oro taršos šaltinių (transporto) teršalų kiekiai (t) apskaičiuoti pagal LR aplinkos ministerijos 1998 m. liepos 13 d. įsakymu Nr. 125 patvirtintą „Teršiančių medžiagų, išmetamų į atmosferą iš mašinų su vidaus degimo varikliais, vertinimo metodiką. Apskaičiuoti iš vidaus degimo variklių išmetami teršalų kiekiai per metus: 1,12 t anglies monoksido (CO), 0,39 t angliavandenilių (CH), 0,18 t azoto junginių (NO_x), 0,01 t sieros dioksido (SO₂), 0,05 t kietųjų dalelių (KD) neviršija aplinkos oro užterštumo normų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 591/640 „Dėl Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzeno, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų patvirtinimo“.

7.5. Pagal pateiktą informaciją darbai karjere prasideda nuo dirvožemio sluoksnio nuėmimo ir darbus atlieka vien tiksliai buldozeris, kuris prie artimiausių sodybų gyvenamosios aplinkos priartės 60 m. Buldozeris nuimantis dirvožemio sluoksnį ties karjero pakraščiu užtruks tiksliai keletą pamainų per visą karjero eksploatacijos laikotarpį. Skaičiavimai rodo, kad buldozeriui nuimant dirvožemį telkinio pakraštyje artimiausių sodybų gyvenamojoje aplinkoje triukšmo lygis sieks iki 53,33 dB(A). Triukšmo skaičiavimai pagal standartą rodo, kad triukšmo lygis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje neviršys leistinos 55 dB(A) triukšmo ribos. Tolimesnius nuodangos nuėmimo ir molio gavybos darbus atliks ekskavatorius ir sunkvežimiai, kurie iki artimiausių sodybų gyvenamosios aplinkos priartės 75 m. Atlikti triukšmo sklaidos skaičiavimai pagal standartą LST ISO 9613-2:2004 en rodo, kad artimiausių sodybų gyvenamąją aplinką pasiekiantis triukšmas sieks 46,32 dB(A) ir neviršys HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, reglamentuojamo ribinio dydžio.

7.6. PŪV metu susidariusios atliekos bus tvarkomos pagal Atliekų tvarkymo taisykles, perduodamos pagal sutartis atliekas tvarkančioms įmonėms, kurios yra registruotos atliekų tvarkytojų valstybiniame registre.

7.7. Poveikio aplinkai vertinimo subjektas – Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Kauno departamento Kaišiadorių skyrius pagal PAV įstatymo 6 str. 5 d. 1 p., atsakingas už planuojamos ūkinės veiklos veiksmų, darančių įtaką visuomenės sveikatai, galimo poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, 2018-08-14 raštu Nr. (2-22 14.3.5E)2-34981 pateikė išvadą, kad dėl poveikio aplinkai vertinimo atrankos, pastabų ar pasiūlymų neturi, mano, kad PŪV poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas. Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerijos Valstybinė miškų tarnyba, į kurią buvo kreiptasi 2018-05-11 raštu Nr. (28.2)-A4-4508 „Dėl tarnybinės pagalbos“ 2018-05-18 raštu Nr. R2-853 informavo, kad UAB „Magma“ parengtai informacijai atrankai dėl PŪV – išteklių gavybos Kertupio II molio telkinio naujuose (praplečiamuose) plotuose poveikio aplinkai vertinimo pastabų neturi. Kiti subjektai ir visuomenė pastabų ar pasiūlymų nepateikė.

8. Priimta atrankos išvada.

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus bei priemones, numatomam reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos PAV įstatymo 7 straipsnio 7 dalimi, priimama atrankos išvada planuojamai ūkinei veiklai – išteklių gavybai Kertupio II molio telkinio naujuose (praplečiamuose) plotuose poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

9. Nurodoma atrankos išvados apskundimo tvarka.

Ši atrankos išvada per vieną mėnesį nuo jos gavimo ar paskelbimo dienos gali būti skundžiama Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, LT-01402 Vilnius) arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) teisės aktu nustatyta tvarka.

Direktoriaus įgaliotas Aplinkos
agentūros direktoriaus pavaduotojas

apsaugos

Vytautas Krušinskas